

N:o 100.

Af Herr Sven Andersson: Om förändrad lydelse af 11 kap. 1 § Rättegångsbalken.

Då det i 11:te kapitlet 1:sta § Rättegångsbalken stadgas att stämningar kunna ej annorledes än på första rättegångsdagen ställas efter som rättsökande sig då enhälligt infinna måste, tingspredikan att bevista, så synes redan här af att nämnda stadgande i viss mån förfallit med afseende på rättsökandes inställeskyldighet första rättegångsdagen, för att tingspredikan bevista, enär numera tingspredikan endast hålles vid vartingets början hvarje år, och således icke nödvändiggör rättsökandes inställelse den dagen, emedan före de under årets lopp senare pågående ting eller tingsmanträde predikan ej hålles.

Alltså synes det mig obilligt och högst orättvist att fordra det rättsökande och stämde ovilkorligen skola sig vid domstolen infinna första rättegångsdagen antingen deras mål då till behandling förekomma eller icke. Då man vet att större delen rättsökande och stämde, synnerligast i domsagor af vidsträcktare område, har lång väg att resa, ja ofta flera mil till tingsstället, och då dessa resor inträffa under den mörka och kallare årstiden, så måtte det för dessa rättsökande kännas i högsta grad nedslående och obehagligt att vid målens utställande af domaren få det näpna svaret att deras mål icke till behandling förekommer förrän andra, tredje eller fjerde rättegångsdagen. Hvad ha nu dessa att göra, synnerligast om de äro fattiga, svaga eller ålderstigne? Återvända hem kunna de icke, emedan hvarken helsa, krafter eller kassa medgifva dem detta; de måste således kvarblifva, uppehålla sig vid tingsstället eller i dess närhet tills deras mål förekommer, detta vore väl i och för sig sjelf icke så farligt, ifall nattherberge alltid vore vid tingsstället att erhålla, men som detta i de flesta fall icke räcker till för alla dem som deraf äro i behof, så finnes icke annan utväg än att anlita närboendes barmhertig-

het för att få tak öfver hufvudet. Betänker man vidare att personer om femtio å sextio år och deröfver, hvilka oftast mot sin vilja råka blifva in-dragna för domstol såsom vittnen med mera, skola nödgas tillbringa långa kalla vinternätter i uthus, stallar eller lador och derigenom ofta ådraga sig en för hela lifvet tärande eller dödlig sjukdom; så utgör ensamt detta för mig ett tillräckligt talande bevis för nödvändigheten af förändrade bestämmelsers införande om rättsökandes med fleres skyldighet att sig vid domstolen infinna. Och har jag trott mig detta åstadkommas lätt och utan synnerliga besvär för vederbörande, helst som 4 § i ofvan omförmälda kapitel föreskrifver, att käre väre skyldig låta svaranden få stämning fjorton dagar förut, der han i häradet bor, och synes det mig som nu, med vår förbättrade postbefordring, tillräcklig tid förefinnes för domaren för att kunna, äfven om flere så kallade stämmingsmän finnas inom domsagan med rättighet att dylika dokumenter utfärda, i så god tid infå erforderliga uppgifter på målens antal, att han derefter kan bestämma tiden »dagen» för målens handläggning samt genom listors sändande till de inom domsagan förordnade stämmingsutgifvare lemna uppgift på de mål, som för hvarje rättegångsdag komma att till pröfning upptagas, på det rättsökande måtte beredas tillfälle att der få trovärdig upplysning om hvilken dag deras mål till behandling vid rätten förekomma, då derigenom ofvan påpekade stora obehag och förluster komme att undvikas.

Med anledning af hvad jag sålunda haft äran anföra, får jag härmed vördsamt föreslå, det Riksdagen ville för sin del besluta, att 11 kap. 1 § Rättegångsbalken måtte genom följande tillägg samt med utslutande af sista raden erhålla följande förändrade lydelse:

Stämningar kunna ej annorledes än på första rättegångsdagen ställas, dock, om ting eller tingssammanträde kommer att pågå längre än en dag, vare domare skyldig att till vederbörande stämmingsutgifvare lemna förteckning på de till hvarje dag utställda mål så tidigt, att käre väre och svarande part måtte minst två dagar före tingets början der kunna erhålla underrättelse om hvilken dag deras mål vid rätten till behandling förekommer.

Stockholm den 26 Januari 1877.

Sven Andersson,
Luggude Härad.